

Arzuları yarımcıq qalan Şəhidim

(Elegiya)

44 günlük Vətən mühəribəsindəki qələbənin ilk günü ağsaqqal dostlarımdan birinə zəng vurub, onu tarixi qələbə münasibətiylə tabrik elədim. Hiss etdim ki, o, sevincdən telefonda mənə heç nə deyə bilmir. Özünə toxraqlıq verdikdən sonra onun dediyi bu sözlər yaddaşıma yazıldı: "Qaşa, bundan sonra bütün azərbaycanlıların belə bir andı olmalıdır. And içirəm sənə müqəddəs şəhidlərimizin uyuduğu, torpağı şəhidlərin qanı ilə sulanmış müqəddəs Qarabağ yurdumuza. Sən artıq bizim Məkkəmiz, Mədinəmiz, Kərbəlamızsan. Əgər bundan sonra biz səni göz bəbəyi kimi qorumasaq, bizim bir millət kimi Yer üzündə yaşamağa haqqımız yoxdur".

Onun bu sözləri məni yaxşı mənada silkəldəti. Fikirləşdim ki, doğrudan da necə gözəl sözlər dedi ağsaqqal dostum. Ona söz verdim ki, bu sözlərini yazacam ki, qoy xalqımız oxusun, həm də ona hökmən əməl eləsin.

Bəli, 27 il rusların, farsların köməkləyi ilə bizdən alıb ve cənnətməkən Qarabağımızı xaraba günə qoynan bu faşistlərdən cəmi 44 günə öz canları, qanları bahasına geri qaytaran şəhidləri, qaziləri unutmağa bizim doğrudan da haqqımız yoxdur. Onların haqqında çoxlu yazılmış və bu yazılar da gələcək nəsillərimiz üçün qalmağıdır. Çünkü dünya gör-götür dünyasıdır. İnanıram ki, gələcək nəsillərimiz da Vətəni sevmək və qorumaq üçün həmin şəhidlərin, qazılın ruhunda köklənəcəkdir.

Bax, ruhundan köklənəcəyimiz həmin şəhidlərdən biri də Ülvi Rəfael oğlu Rəfiyevdir. Mədə onun haqqında bu kiçik elegiyani yazıram ki, bu igidimiz də tarixdə əbədi qalsın. İlk önce vurğulayın ki, Ülvi Rəfiyev, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Nəcəfqulu Rəfiyevin kökündəndir. Nəcəfqulu Rəfael oğlu Rəfiyev 1915-ci ilin mart ayının 22-də Ordubad şəhərində anadan olmuşdu. 1935-ci ildə Sovet Ordusu sıralarına çağrılmış və 1937-ci ildə Ali Hərbi məktəbdə təhsil almağa başlamışdı. Faşist Almanyasının SSRİ-yə hücum etməsindən 4 gün keçidkən sonra sürücü-mekanik, tank komandiri, tank vəzvodonun komandiri kimi Cənub-Qərb, Şimali Qafqaz, 1-ci Belorusiya cəbhələrində alman faşist işgalçılara qarşı vuruşmalarda iştirak etmişdi Nəcəfqulu Rəfiyev. O, 1944-cü ilin yayında Minsk şəhəri yaxınlığında gedən döyüslərdə Baronoviç şəhərinin azad edilməsində şücaət və qəhrəmanlıq göstərmişdi. SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin 1944-cü il 9 sentyabr tarixli fərمانı ilə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü. Mühəribədən sonra müxtəlif hərbi hissələrde qulluq edən Nəcəfqulu Rəfiyev 1955-1959 -cu illərdə Lənkəran Hərbi Komissarlığında şöbə rəisi, Culfa rayon hərbi komissarı işləmişdi. 1959-cu ildə ordudan tərkis olunmuş, Azərbaycan SSR avtomobil nəqliyyatı sistemində əmək fəaliyyətini davam etdirmişdi. O, 1970-ci ilin dekabr ayının 24-də vəfat edib və Fəxri Xiyabanda dəfn olunub.

Bəli, Ülvi də bu nəslin nümayəndəsi idi. Amma o, çox qısa ömür yaşadı. Ülvi Rəfael oğlu Rəfiyev bu qısa və mənəli ömrü ilə adını millətimizin tarixinə əbədi yazdı. O, 16 avqust 1996-ci ildə Ordubad rayonunda anadan olmuşdu. 2002-ci ildə Bakı şəhəri Xətai rayonu 263 sayılı tam orta məktəbin 1-ci sinifinə daxil olmuş, 2013-cü ildə həmin məktəbi bitirib Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasına (indi-

ki ADNSU) daxil olmuşdu.

Ülvi Rəfiyevin lap uşaq yaşılarından incasanətlə məşğul olmuş böyük arzusu idi. Məhz buna görə də hələ orta məktəbdə oxuduğu vaxtlardan rəqsələ məşğul olmağa başlamışdı və az bir vaxtda peşəkar rəq-qas olmuşdu. 2015-ci ildə Bakıda keçirilən Avro-pa Oyunlarının açılış mərasimində, 2017-ci ildə Avroviziya, Bakı İsləm Oyunlarının (Pro cast dancer) və Formula 1-in açılışında rəq-qas kimi iştirak etmiş və ifa elədiyi rəqsələr yüksək səviyyədə qarşılanmışdı. Eyni zamanda xarici ölkələrdə keçirilən bir çox tədbirlərdə, festivallarda iştirak etmişdi. Ülvi Almaniyada da milli rəqsərlərə ölkəmizi təmsil etmişdi. Türkiyədə keçirilən "Yeteneksiziniz Türkiye" yarışmasında rəqs üzrə yarımfinala qədər yüksəlmüşdi Ülvi Rəfiyev.

2017-ci ildə universiteti bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yollanmışdı bizim igid əsgərimiz.

O, Füzuli bölgəsində hərbi xidmət göstərmiş və 9 iyul 2018-ci ildə hərbi xidməti başa vurmuşdu. Hərbi xidmetdən qayıtdıqdan sonra onun ilk işi "RAM BNT LTD" olub. Ülvi Vətən mühərbiyəsinə çağırılana qədər də orda çalışmışdı.

2020-ci il 21 sentyabrından təlimlər qatılan Ülvi Rəfiyev həmin ayın 27-də başlayan Vətən mühəribəsində fəal iştirak etmişdi. Füzuli və Xocavənd uğrunda gedən qanlı döyüslərdə o, böyük igidlik göstərmişdi. Bir ay Vətən uğrunda gedən bu qanlı, həddindən artıq çatın döyüslərdə Ülvi Rəfael oğlu böyük şücaət göstərmişdi. Hər yüksəkliyin, hər kəndin alınmasına əsgər dostları, komandirləri kimi sevinirdi Ülvi. Ürəyi çox kövrək olduğundan bəzən sevinc göz, yaşlarını da gizlədə bilmirdi. Xocavənd uğrunda gedən çox ağır döyük igid Ülvinin son döyüşü oldu.

Oktyabr ayının 25-i olan bu döyüşdə Ülvi cəbhə dostlarının qoruyan vaxt düşmən güləsini tuş gəldi. Qəhrəmancasına şəhid oldu Ülvi Rəfiyev. Igid əsgərimiz ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunmuşdur. Onun bu igidiyini vəsət edən nasır-səir dostum Arif Ərşad hətta onun haqqında bu dörd sətir şeiri yazab, mənə göndərmişdi.

*Sevdili işini kənara atıb,
Vətən çağrışına yollandı Ülvi.
Çoxdan gözlədiyi arzuya çatıb,
Adını tarixə yazdırdı Ülvi.*

Şəhidlik zirvən mübarək olsun Ülvi balamız. Bəli, sən öz adını Azərbaycan döyük tarixinə öz qanınla yazmaqla ülvilik, ucalıq dərgahına yüksəldin.

Bu elegiyani Birinci Qarabağ savaşının qazisi, 50 illik dostum Kərbəlayı Nadirin dəyərini dəyişməsinin bir illiyinə görə getdiyim Masallının Ban-başı kəndində yazdım. 2020-ci ilin oktyabr ayının 24-de Qarabağda gedən döyüslər zamanı onun ürəyi dözmədi və haqq dənyasına qovuşdu. Ondan bir gün sonra isə, yəni oktyabr ayının 25-də isə qəhrəman şəhidimiz haqq dənyasına qovuşdu...

Bir kəndə şəhid qəbrini ziyarətə getmişdim. Qəbirstanlığın girişində üstü gümbəzlə, hər tərəfi qalın şüşəli, üstündə ay-ulduz və Azərbaycan bayrağı dalgalanan bir ziyarət ocağı gördüm. Qəbirstanlığın girecəyindən həmin qəbir-məqbərəyə kimi yerə xalça sərilmüşdi. Biz xalçanın yanında ayaqqabılarımızı çıxarıb, bu qəbir-məqbərəyə getdik. İçəri girəndə gördüm ki, qəbrin etrafı bəy-

otağı kimi allı-güllü bəzədilib. Hər tərəfdə həmin şəhidin uşaqı illərindən başlayaraq, şəhid olan vaxta qədər şəkilləri asılıb. Şəhidin anası göz yaşları ilə, amma məgrur görkəmlə dedi ki, "Mənim oğlum nişanlı idi. Vətən yolunda şəhid olub. Əlbəttə, bundan qurrlənirəm. Amma mənim arzumla, istəyimlə bu qəbir belə - bəy otağı kimi bəzədilib. Ordudan qayıdan sonra onun toyunu etmək istəyirdim. Qismət olmadı. Amma bu bəy otağı əbədilik onun qisməti oldu..."

Əlbəttə, biz, saçları ağ, mələk simalı aranın bu sözlərindən hamımız kövrəldik. Oradan çıxanda fikirləşdim ki, bütün şəhidlərimizin qəbirləri belə məqbərə formasında möhtəşəm olmalıdır. Müqəddəslərin qəbrinin üstündə tikilən məqbərə kimi onların qəbrinin üstündə belə məqbərə tiki-limlə və biz onları tez-tez ziyarət etməliyik. Bax, onda biz şəhid qədri, torpaq qədri bilərik. Bu, elə bir növ igidliyin, qəhrəmanlığın tabliğidir...

Əzizimiz Ülvi, nişanlı Nəcibə xanım sənin şəhid olmağının bir illiyinə "Ülvisiz bir il" adlı şiir yazıb. Məni çox kövrəldən həmin şeiri bu elegiyaya yazıram. Çünkü bilirəm bu şeir səslənəndə sənin, Ulu Tanrının yanında olan müqəddəs ruhun eşidəcək nişanlığının bu ürək yanığlığını:

*Anan hər an səni andı,
Qəlibi həsrətlə odlandı,
Bir gün Ülvim gələr sandı,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Atan oğlum deyib yandı,
Tez-tez qapıya boylandı.
Adın gəlcək qubarlandı,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Qardaşın məgrur dayandı,
"Ülvi!" - deyib qırurlandı.
Sənli günlərini andı,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Yaralar qaysaq tutmadı,
Bizi heç nə ovutmadı.
Sevənlərin unutmadı,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Sən verdiyin güllər soldu,
Həsratin qəlbimi yordu.
Gündüzlərim gecə oldu,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Xatırlər təsallidir,
Çünki tək onlar sonlidir.
Yoxluğun hər an incidir,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Cənnət səni sevib-secdi,
Daha hər şey üçün geddi.
Sənsiz bu dünya bir hecdi,
Sənsiz bir il ötüb keçdi.
Ülvi düşmənlə döyüdü,
Adı tarixlərə düşdü.
Ülvisiz böyük yükdü,
Onsuz bir il ötüb keçdi.
Onsuz bir il ötüb keçdi...*

Bəli, Vətən yolunda ölenlərə ağlamazlar. Çünkü onların ruhu Ulu Tanrıının yanındadır. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

Bir daha Şəhidlik zirvən mübarək, adı kimi özü də ülvi olan igid əsgərimiz. Sən, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Nəcəfqulu Rəfiyevin igidiyini bir daha təkrarladın. Və sübut elədin

ki, Rəfiyevlər nəsil qəhrəman nəsil olub və həmişə də qəhrəmanlar nəsil olaraq qalacaq. Qəhrəmanlığın mübarək Ülvi Rəfiyev.

**Ağalar İDRİSOĞLU,
Əməkdar incəsənat xadimi**

